

บันทึก

เรื่อง พลเรือตรี สอน นิสาลักษณ์ ขอเพิ่มเวลารับราชการ
และคิดบำนาญจากเงินเดือนรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังมีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ กค.๐๕๐๔/๒๒๒๔๔ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ แจ้งว่า พลเรือตรี สอน นิสาลักษณ์ได้มีหนังสือร้องเรียนว่าเมื่อผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แล้ว ได้ยื่นเรื่องราวขอรับบำนาญ แต่กรมบัญชีกลางพิจารณาสั่งจ่ายบำนาญให้ โดยอ้างว่าไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งผู้ร้องเห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ มีหลักการให้รัฐมนตรีซึ่งได้รับแต่งตั้งจากข้าราชการบำนาญมีสิทธิได้นับเวลาราชการเพิ่มขึ้น และได้รับบำนาญโดยคำนวณจากเงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรี จึงขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการเพื่อให้ผู้ร้องได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายบัญญัติต่อไป

กระทรวงการคลังได้ตอบชี้แจงให้พลเรือตรี สอน นิสาลักษณ์ ทราบว่าเมื่อพลเรือตรี สอน นิสาลักษณ์ กลับเข้ารับราชการใหม่ โดยไม่ได้บอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ ย่อมไม่มีสิทธินับเวลาราชการตอนแรกรวมกับเวลาตอนหลังเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ และการที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ มิให้นำมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ อันว่าด้วยการที่ต้องลดหรืองดบำนาญและการมีสิทธิได้รับบำนาญจากเวลาราชการตอนใหม่บวกกับบำนาญเดิม มาใช้บังคับแก่การรับบำเหน็จบำนาญของผู้ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการการเมือง ก็มีผลให้พลเรือตรี สอน นิสาลักษณ์ ไม่มีสิทธิได้รับบำนาญเมื่อพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เนื่องจากมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในตอนใหม่นี้ไม่ครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์

พลเรือตรี สอน นิสาลักษณ์ ไม่เห็นด้วยกับคำชี้แจงของกระทรวงการคลังจึงได้มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงการคลังโต้แย้งว่าข้าราชการบำนาญซึ่งกลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการการเมืองไม่จำเป็นต้องบอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ เพราะ

หลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ถูกยกเลิกแล้วตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนการนับเวลาราชการเพิ่มและคำนวณบำนาญให้ตามอัตราเงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า ในการขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันของผู้ซึ่งออกจากราชการโดยได้รับบำนาญแล้วภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ไม่ว่าจะในตำแหน่งข้าราชการประจำหรือตำแหน่งข้าราชการการเมืองนั้น พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ ว่า ทำได้เพียงประการเดียวเท่านั้น คือ บอกลีกรับบำนาญภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันกลับเข้ารับราชการใหม่ ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้หาได้ยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ ดังที่พลเรือตรี สอนงนิสาลักษณ์ กล่าวอ้างแต่อย่างใดไม่และเพื่อให้ปัญหาดังกล่าวเป็นที่ยุติ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดอีกชั้นหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้ประชุมตรวจพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง)เข้าร่วมชี้แจงแล้วปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

๑. เดิม พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้รับบำนาญเหตุสูงอายุเป็นเงินเดือนละ ๑๒,๘๖๒ บาท ๕๐ สตางค์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคมนาคม ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ แต่เนื่องจากพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ มิได้บอกลีกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการติดต่อกันตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ จึงได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือนตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ ต่อมาพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ กระทรวงคมนาคมจึงได้ทำเรื่องเสนอกระทรวงการคลัง เพื่อขอให้ส่งจ่ายบำนาญให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ต่อไป

๒. กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมนั้น พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ มิได้บอกลีกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการติดต่อกันมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ คงรับบำนาญรวมกับเงินเดือนตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ ด้วยเหตุนี้เมื่อพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์

พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๒ โดยมีเวลาราชการระหว่างดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมก่อนพ้นจากราชการเพียง ๑ ปี ๖ เดือนเศษ จึงไม่มีสิทธิรับบำนาญตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ และโดยที่พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในตอนหลังนี้รวมทั้งสิ้น ๑ ปี ๖ เดือนเศษ บัดขึ้นเป็น ๒ ปี ได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้าย ๑๓,๒๔๐ บาท กรมบัญชีกลาง โดยคำสั่งกระทรวงการคลังจึงส่งจ่ายบำเหน็จทดแทนให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ เป็นเงิน ๒๖,๔๘๐ บาท ทางธนาคารทหารไทย จำกัด สำนักงานใหญ่ และแจ้งให้กระทรวงคมนาคมทราบโดยหนังสือ ที่ ๐๔/๓๔๒๑๓ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๒

๓. เมื่อพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้ทราบความตามหนังสือกรมบัญชีกลางจากเจ้าหน้าที่การเงินของกระทรวงคมนาคมแล้ว พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๒๒ ถึงกระทรวงการคลัง ขอให้พิจารณาให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายใหม่ โดยอ้างว่าเมื่อมีการแก้กฎหมายให้ข้าราชการบำนาญรับเงินเดือนรัฐมนตรีได้เต็มที่ในโอกาสที่มีการปรับเงินเดือนและได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้รัฐมนตรีรับเงินเดือนในอัตราเดิม แต่จะนำอัตราเงินเดือนที่ปรับใหม่ไปใช้คิดบำนาญเมื่อพ้นวาระการเป็นรัฐมนตรีแล้ว จึงทำให้ตนมั่นใจว่าจะได้รับสิทธิเพิ่มเวลาราชการและการคิดบำนาญจากเงินเดือนรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังจึงได้มีหนังสือ ที่ กค.๐๕๐๔/๔๕๘ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๓ ตอบชี้แจงเหตุผลให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ทราบ พร้อมทั้งได้ส่งตารางเปรียบเทียบประโยชน์ที่พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้รับจากการรับบำนาญเต็มจำนวนรวมกับเงินเดือนตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมไปพร้อมกับหนังสือดังกล่าวด้วย มีความโดยสรุปว่า เมื่อได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ มิได้บอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกติดต่อกัน แต่ได้รับบำนาญรวมกับเงินเดือน ด้วยเหตุนี้เมื่อพ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ จึงไม่มีสิทธินับเวลาราชการตอนแรกรวมกับเวลาราชการตอนหลัง และไม่มีสิทธิได้รับบำนาญตามหลักเกณฑ์ของมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ คงมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ประกอบกับมาตรา ๑๕ และมาตรา ๓๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ โดยคำนวณจากเวลาราชการ ๑ ปี ๖ เดือนเศษ บัดขึ้นเป็น ๒ ปี และเงินเดือนเดือนสุดท้ายในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมอัตราเดือนและ ๑๓,๒๔๐ บาท การที่มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ บัญญัติให้สิทธิในการนำอัตราเงินเดือนดังกล่าวมาเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้นั้น กระทรวงการคลังเห็นว่า มิได้หมายความว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ จะให้สิทธิในการนับเวลาราชการเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔

ตามตารางเปรียบเทียบประโยชน์ที่พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้รับจากการรับ

บำนาญรวมกับเงินเดือนกับการบอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันที่กระทรวงการคลังทำขึ้นและส่งให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ทราบนั้น ปรากฏว่าพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้รับประโยชน์จากการรับบำนาญเต็มจำนวนรวมกับเงินเดือนตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม และบำเหน็จที่ได้รับเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑๐,๖๒๐ บาท ๖๔ สตางค์ นอกจากนี้ ยังจะได้รับบำนาญต่อไปอีกเดือนละ ๑๒,๘๖๒ บาท ๕๐ สตางค์ แต่ถ้าพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ เลือกรับประโยชน์โดยการบอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันแล้ว พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ จะได้รับเงินเดือนเพียงอย่างเดียว เมื่อคำนวณเฉพาะเงินเดือนตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมแล้ว จะเป็นเงินรวมทั้งสิ้นเพียง ๒๐๐,๒๙๐ บาท ๔๒ สตางค์ และเมื่อพ้นจากตำแหน่งจะได้รับบำนาญต่อไปเดือนละ ๑๓,๒๔๐ บาท ซึ่งเป็นที่เห็นได้ว่า ประโยชน์ที่พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้รับไปแล้วจากการที่รับบำนาญรวมกับเงินเดือนนั้น มากกว่าการที่จะได้เดิมอีกเพียงเดือนละ ๓๗๗ บาท ๕๐ สตางค์ เป็นอันมาก

๔. เมื่อพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้รับหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๐๔/๔๕๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๓ แล้ว ได้ทำหนังสือร้องเรียนต่อกระทรวงการคลังอีกขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนให้ตนได้เพิ่มเวลาราชการและคิดคำนวณบำนาญจากเงินเดือนรัฐมนตรีโดยอ้างเหตุผลว่า ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๔ ถ้าข้าราชการซึ่งได้รับบำนาญปกติอยู่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง และไม่ได้บอกเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้ได้รับเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมืองเพียงกึ่งหนึ่ง แต่ต่อมาได้มีมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๔ และความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมใหม่นั้น ให้ข้าราชการผู้ได้รับบำนาญปกติเมื่อกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองได้รับเงินเดือนเต็มอัตราของตำแหน่งข้าราชการการเมืองนั้น ๆ และความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑ มีว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๙ มิให้ใช้บังคับแก่การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ ยิ่งกว่านั้นตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑ ยังให้ถือเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมือง เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้นพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ จึงเห็นว่า หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการทั่วไปจะนำมาใช้บังคับแก่การขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ไม่ได้ กล่าวคือสำหรับข้าราชการการเมืองไม่จำเป็นต้องบอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่ง

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯ ดังที่กรมบัญชีกลางและกระทรวงการคลังกล่าวอ้าง เพราะมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ นั้น ได้ถูกยกเลิกแล้วโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้ประชุมพิจารณาข้อโต้แย้งของพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ แล้วเห็นว่า เมื่อพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมนั้น พลเรือตรีสอนง นิสาลักษณ์ ไม่ได้บอกเลิกรับบำนาญเพื่อขออนับเวลาราชการติดต่อกันตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ แต่พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ได้เลือกรับบำนาญรวมกับเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมืองที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ดังนั้น เมื่อพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ พ้นจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ จึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ในการนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ เพราะพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ มิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯ ดังกล่าวแล้วข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) จึงมีความเห็นพ้องด้วยกับกรมบัญชีกลางและกระทรวงการคลัง ที่เห็นว่า มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ นั้น ยังคงใช้บังคับเป็นหลักเกณฑ์ในการนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันของผู้ซึ่งออกจากราชการโดยได้รับบำนาญแล้ว ภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ไม่ว่าตำแหน่งที่กลับเข้ารับราชการในภายหลังนั้นจะเป็นตำแหน่งข้าราชการประจำหรือตำแหน่งข้าราชการการเมือง กล่าวคือผู้ซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติแล้วภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งดังกล่าว หากมีความประสงค์จะขออนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญแล้ว จะต้องบอกเลิกรับบำนาญภายในกำหนดเวลาและตามวิธีการที่กฎหมายบังคับไว้ในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่นั้น จึงจะมีสิทธิขออนับเวลาราชการตอนแรกเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญรวมกับเวลาราชการตอนหลังได้

ในข้อที่พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ อ้างว่า ความในวรรคสองของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งบัญญัติว่า “บทบัญญัติมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ มิให้ใช้บังคับแก่การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้” เป็นหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการทั่วไปจะนำมาใช้บังคับแก่การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการการเมืองผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ไม่ได้ ฉะนั้นถึงแม้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ จะไม่ได้บอก

เลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันเมื่อตนกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมก็ตาม เมื่อตนพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองดังกล่าวก็มีสิทธิที่จะขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันได้ อีกทั้งยังมีสิทธิที่จะถือเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมืองนั้นเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ ด้วยนั้น ในข้อนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อโต้แย้งของพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ไม่มีเหตุผลที่จะหักล้างความเห็นของกระทรวงการคลังได้เพราะมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมใหม่โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งพลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ยกขึ้นมาเป็นข้ออ้างนั้นหาได้ยกเลิกมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๔ ไม่ ดังนั้น แม้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ จะได้กลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ก็ยังคงต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯ ดังกล่าวแล้วด้วย เพราะการบอกเลิกรับบำนาญเพื่อขอนับเวลาราชการติดต่อกันตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) กับการขอรับบำนาญรวมกับเงินเดือนตามมาตรา ๓๕ เป็นคนละเรื่องกัน และเนื่องจากเป็นเรื่องที่กฎหมายให้ประโยชน์แก่ผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ จึงได้ให้สิทธิแก่ผู้กลับเข้ารับราชการใหม่ในอันที่จะเลือกเอาทางใดแล้ว ก็ย่อมไม่มีสิทธิที่จะถือเอาประโยชน์ในทางที่ไม่ได้เลือกนั้นอีก

ส่วนหลักการในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้แก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะการขอรับบำนาญรวมกับเงินเดือนตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๔ โดยให้ผู้ที่ออกจากราชการโดยได้รับบำนาญแล้ว ภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมีสิทธิดีกว่าผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการประจำ กล่าวคือ ผู้ที่กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการประจำต้องอยู่ในข่ายบังคับของมาตรา ๓๕ ที่จะต้องถูกลดหรืองดบำนาญตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕ นั้น แต่ผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการการเมือง ไม่ต้องอยู่ในข่ายบังคับของมาตรา ๓๕ จึงเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการการเมืองที่จะเลือกรับเงินเดือนในตำแหน่งใหม่เต็มอัตราบวกกับบำนาญด้วย โดยไม่ต้องลดหรืองดบำนาญดังเช่นผู้ที่กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการประจำได้ หรือจะเลือกขอนับเวลาราชการตอนแรกกับตอนหลังติดต่อกันโดยการบอกเลิกรับบำนาญตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดก็ย่อมทำได้ ด้วยเหตุนี้ เมื่อผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ในตำแหน่งข้าราชการการเมืองมิได้บอกเลิกรับบำนาญตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ โดยขอรับบำนาญรวมกับเงินเดือนตาม มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๒๑ เมื่อพ้นจากตำแหน่งใหม่ ก็ ย่อมไม่มีสิทธิที่จะขอนับเวลาราชการในตอนแรกกับเวลาราชการในตอนหลังติดต่อกันได้เพราะ หลักเกณฑ์ซึ่งบังคับไว้สำหรับการขอนับเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ในการคำนวณ บำเหน็จบำนาญตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ นั้น ยังคงใช้บังคับแก่ผู้ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ใน ตำแหน่งข้าราชการการเมืองด้วย หลักเกณฑ์ในข้อนี้หาได้ถูกยกเลิกไปโดยมาตรา ๕ ดังที่พลเรือ ตรี สอนง นิสาลักษณ์ โต้แย้งไม่

อาศัยเหตุผลดังกล่าวแล้วข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่าง กฎหมาย คณะที่ ๑) จึงเห็นว่า การที่กระทรวงการคลังไม่นับเวลาราชการตอนแรกรวมกับเวลา ราชการในตอนหลังเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้แก่พลเรือตรี สอนง นิสา ลักษณ์ ตามที่ร้องเรียนโดยกระทรวงการคลังเห็นว่า เมื่อพลเรือตรีสอนง นิสาลักษณ์ พ้นจาก ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม พลเรือตรี สอนงนิสาลักษณ์ ไม่มีสิทธิรับบำนาญ เนื่องจากมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญในตอนใหม่นี้ไม่ครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์ คงมี สิทธิได้รับบำเหน็จเหตุทดแทนเป็นเงิน ๒๖,๔๘๐ บาทและกรมบัญชีกลาง โดยคำสั่งของ กระทรวงการคลัง ได้สั่งจ่ายเงินบำเหน็จดังกล่าวให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ ผ่านทางธนาคาร ทหารไทย จำกัด สำนักงานใหญ่แล้วย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า กระทรวงการคลังได้ปฏิบัติการในเรื่องนี้ โดยชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงไม่มีเหตุผลที่กระทรวงการคลังจะพิจารณาสั่งการให้พลเรือตรี สอนง นิสาลักษณ์ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่ร้องขอมาอีก

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๒๓